

မ္မာယဖိလိပ်ဘၣ်ထီၣ်ကတီၤဆိက့ၣ်ခံန့ၣ်တန့ၣ်စ့ၣ်ကိးဧါ ?

Victorian (ဝံၣ်ကံထီၣ်ရံၤ) ပဒိုၣ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤစ့ၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဖိသၣ်တဖၣ်ဒ်သိးကဟဲထီၣ်ကတီၤဆိက့ၣ် တချုးအဝဲသ့ၣ်လဲၤထီၣ်က့ၣ်ဒီးဘၣ်တန့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

အရ့ဒိုၣ်မး လၢဖိသၣ်တဖၣ်ကစးထီၣ်ထီၣ်ဒၣ်ဝဲက့ၣ် ဖဲလၢအဝဲသ့ၣ် မ့ကတၢၤကတီၤသးလၢကမၤလိ တၢ်လၢခိၣ်ယၢၤမူၤမူၤနီၢ်နီၢ်အကျါခါမၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိအရ့ဒိုၣ်လၢမိပါ သ့ၣ်တဖၣ်ကဆိ မိၣ်ဆိမး တၢ်ဆၢကတီၢ်အခါဖဲလဲၣ်ကဂ့ၤလၢအဝဲသ့ၣ်ဖိစးထီၣ်လဲၤဆူကတီၤဆိက့ၣ် - ဒ်သိးကန့ၣ်ဆၢတၢ်ဘၣ်ဝဲ တၢ်ထီၣ်ကတီၤဆိက့ၣ်အခုအခါလၢအကြားဒိုၣ်ကတၢ်ဂီၢ်လီၤ.

ဖိသၣ်တဂၤန့ၣ် အိၣ်ဝဲကတီၤဆိက့ၣ်ခံန့ၣ်သ့, ဖဲသရၣ်မ့ဒူးဝဲလၢဖိသၣ်တဂၤအတၢ်ဒိုၣ်ထီၣ်ထီၣ်မ့ ဝဲခဲဝဲ အရၤကတၢ်လၢကျဲခံမံၤ ဒီး မ့အိၣ်ခံန့ၣ်န့ၣ်ကကဲဘျးဝဲလၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢဘၣ်တၢ်သမံသမိးဆၢတၢ်ဘၣ်ကျိပၣ်ယုး တၢ်ကွၢ်ထွဲလိာ်နီၢ်ကစၢ်သး, တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢတဲတၢ်ဒီး/မ့တမ့ၢ် နၢ်ပၢ်တၢ်အကျိၣ်, တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢတၢ်ဆိမိၣ်ဆိမးတၢ်, တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢရ့တံၤရ့သကိး, ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဘၣ်ယးတၢ်ပၤဖျါထီၣ်တၢ်တူၢ်ဘၣ် တဖၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ထွဲအဂၤစ့ၣ်ကိးတၢ်ကဆိမိၣ်ဆိမးအိၣ်လီၤ.

ကျဲပညိၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးအိၣ်ဒၣ်ဝဲလၢ မိပါ ဒီး သရၣ်သမါသ့ၣ်တဖၣ်ကပီၤထွဲဝဲလၢကမၤစၢၤအဝဲ သ့ၣ် လၢကယုထံၣ်ဖျါဝဲဖိသၣ်တၢ်လိာ်ဘၣ် ဒီး ကဒူးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ပညိၣ်လၢကြားဝဲဒီးဖိသၣ်ဂီၢ်န့ၣ် လီၤ. တၢ်အိၣ်သးဝဲအံၤလိာ်ဘၣ်ဝဲ မိပါဒီးသရၣ်သမါကမၤသကိးတၢ်ဘျးဘျးတၢ်တၢ်ဒီး တဲသကိးလိၤသး တၢ်ပျီပျီန့ၣ်လီၤ. ပၣ်ယုၣ်မိပါတဖၣ်တၢ်သးလီၤပလိာ် ဒီး မိပါတၢ်တၢ်ပိာ်တၢ်ပိာ်မၣ် သရၣ်အဆိကမၤဝဲဝဲ တၢ်သမံသမိး ဒီး အရ့မ့အိၣ်မးကယုတၢ်မၤစၢၤလၢသရၣ်လၢသ့တုၤလီၤတီၤ လီၤဘၣ်ယးဖိသၣ်စံးတၢ်ဒိုၣ်ထီၣ်ထီၣ် (childhood development professionals) သ့ၣ်တဖၣ် (အဒိ, ကတီၤဆိက့ၣ်ပုၤမၤတၢ် ခိၣ်ကျါ (Preschool Field Officers)) ဒီးဖဲန့ၣ်မၣ် ဆ့ၣ်ဝဲလံာ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါဘၣ်ယးတၢ်အိၣ်အါထီၣ်တန့ၣ်သ့ၣ်န့ၣ် ဆူရူ Department's regional office သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

တိၣ်နီၣ်

- ဆိမိၣ်ထံထံဆးဆး အခါဖဲလဲၣ်လၢနဖိအိၣ်ကတီၤသးသ့ၣ်သ့ၣ်လံၤလၢကစးထီၣ်လဲၤဆူက့ၣ်, ဒီး လၢတၢ်န့ၣ်အယိ အခါဖဲလဲၣ်ဂ့ၤကတၢ်လၢနဖိကလဲၤသဂၢ်ဝဲကတီၤဆိက့ၣ်တၢ်လဲၤခိဖျိန့ၣ်တက့ၢ်. နမ့တလီၤတၢ်ဘၣ်ခိ, တဲသကိးတၢ်ဒီးပုၤလၢသ့ၣ်ညါနဖိဒီးလၢနန့ၣ်အိၣ်အတၢ်ဆၢတဲးန့ၣ်တက့ၢ်.
- လဲၤဘၣ်ဆူကတီၤဆိက့ၣ်, မ့တမ့ၢ်တၢ်ဒူးသ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဒီး သံကွၢ်ဘၣ်ယးကတီၤဆိက့ၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်တက့ၢ်.
- ဖဲနဖိတချုးစးထီၣ်ဒီးစးထီၣ်တၢ်လံကတီၤဆိက့ၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤန့ၣ်, နီၤလီၤ နတၢ်ဘၣ်ယိာ်တဖၣ်, တၢ်ဆိမိၣ်တဖၣ်, ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါဘၣ်ယးနဖိတဖၣ်ပျီပျီယုၣ်ဒီးသရၣ်သမါတက့ၢ်.
- နမ့လိာ်ဘၣ် တၢ်ဆဲးပုးလီၤတၢ် ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ယၢ်ယၢၤ ဘၣ်ယးအခုအခါဖဲလဲၣ်လၢအဂ့ၤကတၢ်လၢနဖိကလဲၤထီၣ်ဆူကတီၤဆိက့ၣ်န့ၣ်, တဲသကိးတၢ်ဒီးနဖိအသရၣ်, ပုၤကွၢ်ထွဲဖိသၣ်ဒး (child care) မ့ဒါခိၣ်မ့တမ့ၢ် ဖိသၣ်ဖိတၢ်ကဟ့ၣ်ကယၢ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ (maternal and childhealth) အကသံၣ်သရၣ်/မ့ၣ် တက့ၢ်.